

Underbilag til Bilag 3.

Retsplejeudvalget.

København, den 5. Januar 1938.

Til Justitsministeriet.

I Forbindelse med Skrivelse herfra af 8. November f. A. angaaende Udkast til Lovforslag om Oprettelse af en særlig Appelret (Justitsministeriets J. Nr. L 4454 og L 4457) skal jeg meddele, at Udvalget, der som antydet i dets Erklæring, havde haft knap Tid til sine Overvejelser af Sagen, har fortsat disse med det Formaal nærmere at uddybe sine positive Forslag, idet man samtidig benytter Lejligheden til at fremkomme med nogle supplerende Udtalelser til Dels efter den ved de „yderligere Bemærkninger“ til Lovforslaget dertil givne Anledning.

Det afgørende for den grundlovmæssige Vurdering, der kun har Hensyn til Forslagets Afsnit II, er fundet deri, at Appelretten staar uden for de almindelige under Højesteret indordnede Domstole. Af den Grund er det fremhævet, at den er endelig afgørende Instans, og de i Bemærkningerne gjorte Henvisninger til fremmed Ret viser formentlig netop, at man dør som eneste Instans har anvendt den almindelige øverste Domstol. Udvalgets Bemærkning om, at Appelretten „snarest har Karakteren af en administrativ Kommission“, betyder ikke, at dens Egenskab af speciel Domstol bestrides.

Ved Bemærkningen om Appelrettens Stilling over for administrativt afsatte 65-aarige Dommere sigtes til Tilfælde, hvor der foreligger Afskedigelsesgrunde, der ogsaa over for ikke 65-aarige vilde være tilstrækkelige, og hvor derfor Pensionsspørgsmaalet kan gøres til Genstand for Retstvist. Hvis denne skal afgøres af de almindelige Domstole, kan der opstaa Uoverensstemmelser med Appelrettens Afgørelser i tilsvarende Tilfælde.

Med Hensyn til den i Erklæringen gjorte Bemærkning om Kompetencekonflikter mellem Appelretten og Domstolene for den løbende Retssag maa for det første siges, at den foreslaede § 11 a ikke ses at hjemle andet, end hvad der allerede er bestemt i Retsplejelovens § 287. De fremhævede Betænkeligheder om Kompetencekonflikter — vel ikke absolut i formel, men i reel Henseende — er begrundede i det Forhold, at Appelrettens Bedømmelse af, om Dommeren er optraadt utilbørligt eller usømmeligt — hvis denne Bedømmelse ikke skal være helt overfladisk og indskrænke sig til den blotte Form for hans Optræden —, maa tage i Betragtning det processuelle Emne, der altid vil afgive Baggrunden for hans af Klageren kritiserede Ord eller Handling. Dommeren har f. Eks. ikendt Bøder efter § 151 (Rettergangspolitik), § 324 (Sagsanlæg uden rimelig Grund), § 325 (Udflugter etc.) eller § 1015 (Forsvarerens Forsømmelighed), og Spørgsmaalet om Berettigelsen heraf paaankes til Landsret (Højesteret). Den bødefældte faar imidlertid gennem Rigsadvokaten indbragt Klage til Appelretten over visse Udtalelser af Dommeren, der er Udtryk for samme Opfattelse af vedkommende processuelle Spørgsmaal, som Dommeren har lagt til Grund i Bødekendelsen. Den gældende Ordning forener i det tilsvarende Tilfælde de to overordnede Afgørelser hos samme Organ. Den foreslaede Ordning vil derimod adskille dem paa en Maade, der enten kan komme til at betyde en Disharmoni i den gennem Retsplejen udtrykte samfundsmæssige Vurdering af vedkommende Anliggende, eller lade Appelretten, der ikke er særlig saglig udrustet til Behandling af almindelige Retsspørgsmaal, blive førende i saadanne over for Landsret og Højesteret. Begge Alternativer forekommer højst uheldige, hvortil kommer, at det anførte Moment